

Az árszínvonal összehasonlítása az európai országok között (a 2012-re vonatkozó vásárlóerőparitás-számítások alapján)

A tartalomból

Bevezetés	1
A fogyasztási kiadások árszínvonala	1
Módszertan	2

Bevezetés

A kiadványban közölt eredmények az európai összehasonlítási programban részt vevő 37 országban¹, országonként több értékesítési helyen, 2010 és 2012 között összeírt több, mint 2300 reprezentáns fogyasztási cikk és szolgáltatás átlagárának összehasonlításán alapulnak. Az összeírások az Eurostat és az OECD vásárlóerőparitás-számítási programjának részét képezték. (Bővebb ismertetés megtalálható a módszertanban.)

A fogyasztási kiadások árszínvonala

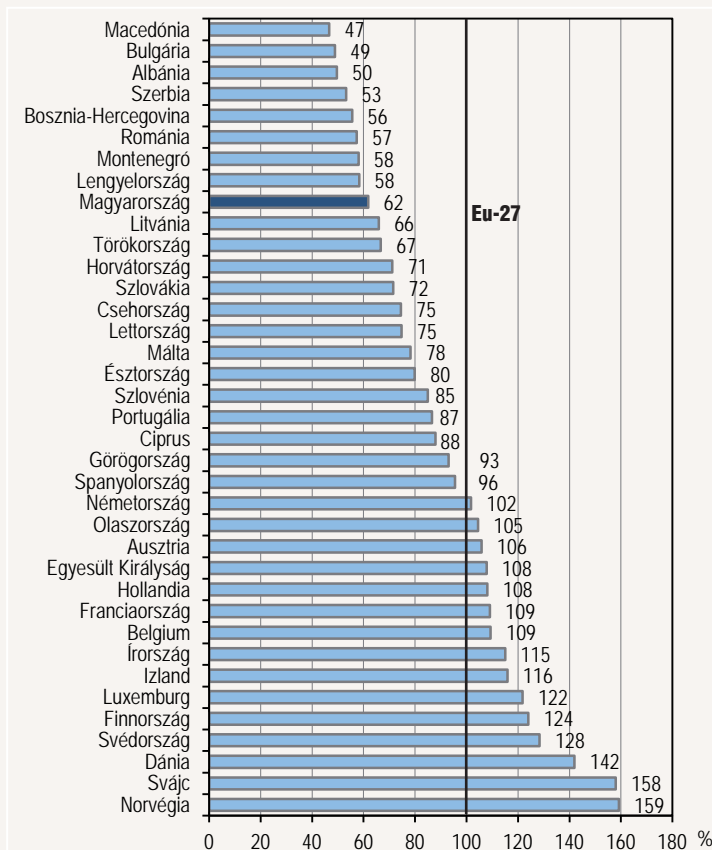
A háztartások fogyasztási kiadásainak összességére jellemző árszínvonal a 37 európai országot tekintve jelentősen szóródott 2012-ben. Az árszínvonal országonkénti értékei szórásának és számtani átlagának hányadosaként számított relatív szórás értéke elérte a 34%-ot. Az árszínvonal földrajzi egyenlőtlenségeit tekintve levonható az az általános következtetés, hogy a legköltségesebb országok Európa északi és nyugati felében találhatóak, a legkevésbé költségesek pedig Európa keleti térségében, ezen belül is elsősorban a Balkán-félszigeten. Az árszínvonal Norvégiában, Svájcban és Dániában volt a legmagasabb, Macedóniában, Bulgáriában és Albániában a legalacsonyabb. A legköltségesebb országnak bizonyult Norvégia árszínvonala közel 60%-kal haladta meg a 27 EU-ország átlagát. Ez több mint háromszorosa a legolcsóbb ország, Macedónia árszínvonalának, melynek árszínvonala 53%-kal maradt el az EU-országok átlagától.

Magyarország árszínvonala az EU-27 átlagához képest 62%-ot ért el, ezzel a 9. legolcsóbb országnak bizonyult a 37 ország közül. Az EU 27 tagállamát tekintve a 4. legkevésbé költséges országnak számított hazánk. A szomszédos országok közül Szerbia (53%) és Románia (57%) árszínvonala alatta maradt hazánkéval, Horvátország (71%) és Szlovákia (72%) árszínvonala kisebb mértékben, Szlovéniáé (85%) és Ausztriáé (106%) jelentősen meghaladta azt.

A háztartások fogyasztási kiadásai árszínvonalának időbeli alakulását az 1995 és 2012 közötti időszakban 18 százalékpontos növekedés jellemezte Magyarországon. Ez évi 1 százalékpontos átlagos relatív növekedésnek felel meg. Ausztria, Románia, Szlovákia és Szlovénia vonatkozó adataival összehasonlítva a magyar árszínvonal alakulását megállapítható, hogy Szlovákia és Románia árszínvonala a vizsgált időszakban hazánkéval erőteljesebben közeledett az Európai Unió átlagához, Szlovénia adatsorát hazánkéval mérsékeltebb növekedés jellemezte, míg Ausztria esetében a relatív árszínvonal csökkent.

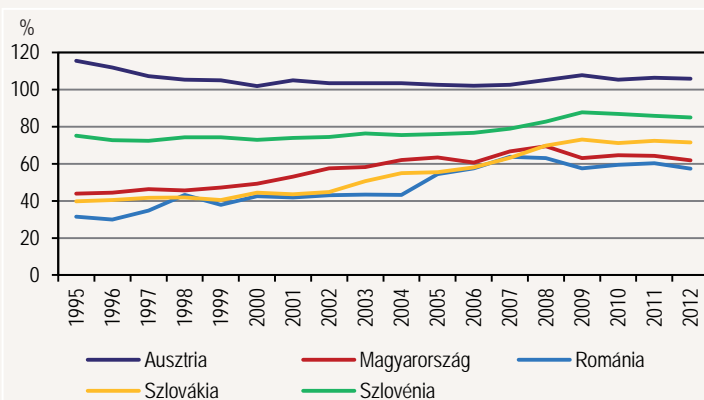
1. ábra

A háztartások fogyasztási kiadásainak árszínvonala 2012-ben, EU-27=100%

2. ábra

A háztartások fogyasztási kiadásai árszínvonalának alakulása Ausztriában, Magyarországon, Romániában, Szlovákiában és Szlovéniában, 1995–2012 (EU-27 átlaga = 100%)

¹ Az összehasonlításban a 27 uniós tagországon kívül részt vett Albánia, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Izland, Macedónia, Montenegró, Norvégia, Svájc, Szerbia és Törökország.

Módszertan

Kiadványunkban az Eurostat által végzett *vásárlóerőparitás-számítások* eredményeit használtuk fel a *háztartások fogyasztási kiadásaira* jellemző árszínvonal országokénti összehasonlítására. Adataink forrása az Eurostat interneten elérhető adatbázisa (2013. októberi állapot szerint), melyet az alábbi webcímen lehet elérni:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database.

A számítások az *európai összehasonlítási program* elnevezésű nemzetközi statisztikai együttműködés keretében végzett ármegfigyeléseken alapulnak. A programban 37 európai ország működik közre, az adatgyűjtések koordinációját, és az egyes országoktól beérkező adatok alapján történő számításokat az Eurostat végzi el.

A jelen kiadványban közölt árszínvonalindexek számításához mintegy 2300 termék- és szolgáltatásreprezentáns éves nemzeti átlagárait használtuk fel. (Egy-egy reprezentáns árának megfigyelésére több értékesítési helyen is sor kerül, ezért a számításokhoz felhasznált árak átlagárakat jelentenek.)

Az áruk és szolgáltatások egy adott csoportjára jellemző árszínvonal-különbségek az egyes országok között a vásárlóerő-paritások számítása által válnak összehasonlíthatóvá. A vásárlóerő-paritás a nemzetközi összehasonlítások során alkalmazott területi árindex: megmutatja, hogy egy adott ország egységnyi valutája egy másik ország hány egységnyi valutájával azonos vásárlóerejű a termékek és szolgáltatások adott körében, függetlenül attól, hogy eltérő vagy azonos pénznemekről (euróról) van-e szó.

Az Eurostat az egyes országokra vonatkozó árszínvonal-mérőszámokat az Európai Unió átlagához viszonyított indexként adja közre. Az Eurostat gyakorlata szerint az árszínvonal összehasonlítására az euróhoz mért vásárlóerő-paritás alapján kerül sor. Ennek alapján az árszínvonal számításának módja a következő: egy adott ország és termékcsoport esetében a számított vásárlóerő-paritást el kell osztani az adott ország nemzeti valutájának euróhoz képest jegyzett jegybanki árfolyamával.

E számítási módszertant figyelembe véve fontos kiemelnünk, hogy az árszínvonal nagysága nem csak a vásárlóerő-paritás értékétől, azaz az egyes országokban megjelenő árak nagyságától függ, hanem a nemzeti valuták euróhoz képest jegyzett jegybanki árfolyamának értékén is múlik.

Elérhetőségek

[Györfly Balázs](#)

Telefon: (+36-1) 345-6369

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu